

Deze voortgangsrapportage bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Inleiding
2. Corona-crisis
3. Voortgang business cases
4. Voortgang algemeen
5. Overzicht status businesscases

1. Inleiding

Voor u ligt de voortgangsrapportage van de Economic Board Duin- en Bollenstreek (EBDB) van september 2020. Deze rapportage, met resultaten waar we trots op zijn, hadden we niet kunnen presenteren zonder de kracht en het enthousiasme van vele vrijwilligers, ondernemers, mensen uit het onderwijs, overheid en overig bedrijfsleven.

Onze regio is één van de meest welvarende en aantrekkelijkste woonregio's van Nederland. Om de potentie vanuit economisch perspectief beter te benutten, is een Economische Agenda voor de Duin- en Bollenstreek opgesteld. Voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma is samengewerkt met het bedrijfsleven, onderwijs en overheid. De Economic Board zet de koers uit, treedt op als ambassadeur, aanjager, verbinder en netwerker en ziet toe op de besteding van het budget voor de economische agenda.

Kracht van verbinding

EBDB is geen projecteigenaar, laat daar geen misverstand over bestaan. We gaan een exploitatieovereenkomst aan voor – soms al lopende – projecten, die bijdragen aan de Economische Agenda en de daarin gestelde criteria. Daarbij draait het om de kracht van verbinding, met het doel de economische prestaties van de totale regio te verbeteren.

De projecten worden zoveel mogelijk door de betrokkenen/belanghebbenden uitgevoerd. Dit met uitzondering van Bollenpolder van de toekomst en Regiomarketing. Bij de andere projecten werken wij als een katalysator door partijen te bij elkaar te brengen en te activeren (Space/Tech, Onderwijs/arbeidsmarkt), projecten te versnellen die soms al lang op de plank lagen (Precisielandbouw, Gezondheidszorg, Watertoerisme, Ondernemershuis), de regio invalshoek te benadrukken zodat het niet een enkele gemeente is die betrokken is (Kuuroordstatus).

Begin 2020 was de uitvoering van de Economische Agenda volop op stoom. Op 27 januari j.l. vond in een volgeboekt Theater Floralis in Lisse de presentatie van de eerste resultaten plaats en februari j.l. presenteerde EBDB haar halfjaarlijkse voortgangsrapportage in de vorm van een inhoudelijk jaarverslag aan de stakeholders en aan de pers.

Kort daarna brak de corona-crisis uit.

EBDB heeft tijdens de crisis zoveel mogelijk doorgewerkt aan zowel de lopende als aan nieuwe projecten uit de economische agenda. Daarnaast zijn er een aantal coronagerelateerde projecten geïnitieerd en opgestart. Meer hierover in hoofdstuk 2. Corona-crisis.

Voortgangsrapportage september 2020

De Economische Agenda bestaat uit 11 businesscases. 9 businesscases bevinden zich in de uitvoeringsfase. Vanuit die 9 businesscases zijn er momenteel 16 projecten opgestart, in uitvoeringsfase of afgerond.

De gezamenlijke waarde van deze projecten per 1 juli 2020 is 4.078.915 euro (exclusief Unmanned Valley). Hiervan is de private cofinanciering 36% (doelstelling is minimaal 25%). De totale exploitatiebijdrage vanuit EBDB is 1.277.497 euro. De rest komt voort uit publieke cofinanciering.

2. Corona-crisis

Vanaf het moment dat de corona-crisis uitbrak is EBDB steeds in gesprek geweest met haar stakeholders. De volgende extra initiatieven zijn, naast de uitvoering van de Economische Agenda, onder de vlag van de Corona-monitor opgestart gedurende de corona-crisis en worden ondersteund door de stakeholders:

1. Actie: samen met u als Duin- en bollengemeenten en ondernemersorganisaties gaf EBDB onder andere een noodsignaal af met een noodbrief aan minister Wiebes van Economische zaken.
2. Analyse: Bureau Blaauwberg maakte in opdracht van EBDB een eerste analyse voor wat betreft de impact van de crisis op de economie van de Duin- en Bollenstreek. Dit met ondersteuning van diverse ondernemersorganisaties uit de regio.
3. Informatie: relevante informatie zoals scenario's, rapporten en steunmaatregelen voor ondernemers worden, onder andere via de website van EBDB, gedeeld met de regio.
4. Thermometer van de DB: regiogenoten vloggen over hoe zij de crisis beleven. In 8 afleveringen vertellen 32 stakeholders hoe zij de crisis beleven maar vooral ook waar zij kansen zien. In het laatste kwartaal 2020 volgt een vervolg op deze campagne.

3. Voortgang business cases

De volgende projecten/businesscases zijn goedgekeurd door EBDB, in voorbereiding, in uitvoeringsfase of afgerond. Daarnaast staat onder onderdeel 5. het overzicht status businesscases gegeven.

Businesscase Flower Attraction

Doel businesscase:
<ol style="list-style-type: none">1. Vergroten van de kracht van bestaande bloemeniconen2. Jaarrond evenementen rondom bloemen3. Jaarrond bloemen en bollen zichtbaar maken4. Jaarrond vermarkten van bloemen (dit moet een plek krijgen binnen de businesscase Regiomarketing)
Verwachte resultaten businesscase:
<ul style="list-style-type: none">• Voor de bloemencorso's is het beoogde resultaat de kwaliteit van een bezoek te verhogen. Door de corso's nieuw elan te geven en breder in te bedden in de streek kan dit bijdragen aan een stijging van bezoekersbestedingen in de regio met 5% in 2030 ten opzichte van 2018.

Voortgangsrapportage september 2020

- De bloembollenmarkt moet een markt van allure worden met meer bezoekers. De markt trekt in plaats van de huidige 3000 bezoekers over vijf jaar structureel 10.000 bezoekers.
- Het project pop-up borden levert een bijdrage aan de zichtbaarheid van het bollen en bloemen product in de streek en vergroot de betrokkenheid van de bollensector bij de positionering van de streek. Zo kan een bijdrage worden geleverd aan het vergroten van de werkgelegenheid in de toeristische sector met 6% in 2030.

Project Toekomst Bloemencorso's

IN UITVOERING

Doelstelling	Vergroten van de kracht van bestaande bloemeniconen. Het uitvoeren van een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de bloemencorso's, met aandacht voor marketingkansen, doelgroep verbreding en meer rendabele verdienmodellen.												
(Beoogd) Resultaat	Vergroten van de kwaliteit van het bezoek aan de corso's. Door ze nieuw elan te geven en breder in te bedden in de streek kan dit bijdragen aan een stijging van de besteding door bezoekers van 5% (van 2018 tot 2030).												
Basics: <ul style="list-style-type: none"> • Projecteigenaar: Bloemencorso Bollenstreek en Flower Parade • Stakeholders: Duin- en Bollengemeenten * Haarlem, Colleges van B&W * gemeenteraden * Keukenhof * Klinkenberghal * RFH • Private cofinanciering: 30% 	Financiën: <table border="0"> <tr> <td>Bijdragen</td> <td>Begr.</td> </tr> <tr> <td>• EBDB</td> <td>18,5 K</td> </tr> <tr> <td>• Bijdrage Katwijk</td> <td>8 K</td> </tr> <tr> <td>Cofinanciering:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>• Bloemencorso Boll./ Flowerparade</td> <td><u>8 K</u></td> </tr> <tr> <td></td> <td>34,5 K</td> </tr> </table>	Bijdragen	Begr.	• EBDB	18,5 K	• Bijdrage Katwijk	8 K	Cofinanciering:		• Bloemencorso Boll./ Flowerparade	<u>8 K</u>		34,5 K
Bijdragen	Begr.												
• EBDB	18,5 K												
• Bijdrage Katwijk	8 K												
Cofinanciering:													
• Bloemencorso Boll./ Flowerparade	<u>8 K</u>												
	34,5 K												

De gezamenlijke Bloemencorso's werken aan de toekomstbestendigheid van hun evenementen. Door middel van onderzoek, masterclasses en brainstormsessies wordt gewerkt aan marketingkansen, doelgroep verbreding, nieuwe businessmodellen, en er worden stappen gezet in samenwerking en uitwisseling, wat leidt tot kostenbesparingen. Ook op het gebied van routemanagement, crowd control en veiligheid worden stappen gezet, zeer belangrijk in de samenwerking met de hulpdiensten.

De impact van Corona is groot voor dit project en dan bijzonder in verband met het nog uit te voeren belevingsonderzoek bij bezoekers van het Bloemencorso Bollenstreek en de Flower Parade in Rijnsburg.

In augustus 2019 werd de Flower Parade Rijnsburg gecancelled vanwege te verwachten extreme weersomstandigheden. Voor 2020 geldt dat beide events niet doorgaan vanwege Corona. Het belevingsonderzoek is daarom noodgedwongen uitgesteld naar 2021. Het project is hierdoor met een jaar verlengd en zal nu in het 3^e kwartaal 2021 worden afgesloten.

Voortgangsrapportage september 2020

Project Enjoy the flowers

IN UITVOERING

Doelstelling	Het geven van publieksvriendelijk voorlichting aan de (internationale) toeristen die in het voorjaar massaal de bloeiende regio bezoeken. Door samenwerking tussen telers en (lokale) toeristische branche krijgen de bezoekers meer kennis van de sector en het bloemenvak, en wordt schade aan de bollenvelden voorkomen.								
(Beoogd) Resultaat	Schade aan het bolgewas minimaliseren. Meer gastvrije voorlichting leidt tot bewustwording bij de bezoeker. Ook wordt ingezet op duurzame samenwerking tussen ondernemers en relevante toeristische partijen.								
Basics:	Financiën:								
<ul style="list-style-type: none">• Projecteigenaar: KAVB• Stakeholders: Telers en Greenportondernemers * Greenport D+B, Toeristische sector * Noordwijk Marketing * SPDB * Gemeenten• Private cofinanciering: 25%	<table><tr><td><u>Bijdragen</u></td><td><u>Begr.</u></td></tr><tr><td>EBDB</td><td>45K</td></tr><tr><td>Cofinanciering:</td><td></td></tr><tr><td>• KAVB / bedrijfsleven</td><td><u>15K</u> 60K</td></tr></table>	<u>Bijdragen</u>	<u>Begr.</u>	EBDB	45K	Cofinanciering:		• KAVB / bedrijfsleven	<u>15K</u> 60K
<u>Bijdragen</u>	<u>Begr.</u>								
EBDB	45K								
Cofinanciering:									
• KAVB / bedrijfsleven	<u>15K</u> 60K								

Corona heeft een groot effect gehad op het project. Waar het juist de bedoeling was om het project in volle breedte uit te rollen, gooide corona roet in het eten. Direct is de knop omgezet om alle voorbereidingen door te laten gaan voor het komend seizoen. Deze voorbereiding zijn verder 'goed' verlopen (draaiboek, mini masterclasses voor ambassadeurs, kleding is gereed etc.). Intussen wordt invulling gegeven aan het toekomstbestendig maken van het project. Verwacht wordt dat dit in september afgerond zal zijn. In dat geval zal in het 3^e kwartaal de eindrapportage volgen.

Project: Verplaatsing bloembollenmarkt

AFGEROND

EBDB heeft in 2018 een quick-scan gedaan naar de haalbaarheid van dit project. Hieruit bleek dat er geen draagvlak was voor dit project en er geen partijen waren om de resultaten van een eventueel haalbaarheidsonderzoek in te zetten voor de organisatie van een bollenmarkt. Daarna is tevens onderzocht of er bij andere regionale partners interesse was in het organiseren van een bollenevenement in het najaar. Ook hier bleek geen draagvlak met als conclusie dat dit project achterhaald en niet haalbaar is en de middelen voor dit project dus vrijvallen.

Businesscase Gezonde en Energieke Regio

Doel businesscase:
Wellness
1. De Duin- en Bollenstreek wordt een erkende kuurregio (kuuroord en kuurpark).
2. Noordwijk krijgt de Internationale badstatus als heilzame regio.
3. De regio vergaart bekendheid als revitalisatie en herstel bestemming met de focus op sport en beweging. De Duin- en Bollenstreek staat bekend

om de vele (top)sport- accommodaties binnen een natuurlijke omgeving van Nationaal Park niveau (Nationaal Park Hollandse Duinen).

4. Nieuwe doelgroepen aantrekken.
5. Seizoensverlenging. De meeste sportblessures vallen in de periode van september tot april (bron: cijfers & context/ sportblessures), de dalperiode voor toerisme.

Sport en Gezondheid

6. Bewoners en bezoekers maximaal faciliteren in het uitoefenen/beleven van sport.
7. Bezoekers aantrekken, oftewel het profileren van de Duin- en Bollenstreek als de plek waar gezondheid, natuurbeleving, sportief bezig zijn en genieten van elkaar en omgeving samenkomt voor een nieuwe doelgroep. 3
8. Het verbinden van de verschillende wandel-, fiets- en vaarroutes door de streek en het toevoegen van sport- en bewegingselementen aan die routes.
9. De vierdaagse van de Bollenstreek als regionaal evenement toevoegen als USP (Unique Selling Point) voor de streek.

Voeding en Gezondheid

10. Hogere bewustwording bij bewoners en bezoekers van de Duin- en Bollenstreek creëren over een gezonder en energieke leven, vanuit een voedingsperspectief.
11. De Duin- en Bollenstreek meer bekend maken als culinaire regio met gezonde streekproducten.
12. Nieuwe doelgroepen bezoekers aantrekken.
13. Jongeren/jeugd/onderwijs betrekken bij bewustwording gezonde leefstijl en voeding.

Verwachte resultaten businesscase:

Wellness

- Deze businesscase draagt bij aan het versterken van de toeristische sector in de regio en aan een grotere bekendheid van de Duin- en Bollenstreek als kuuroord regio. Dat draagt bij aan 5% meer toeristen ten opzichte van 2018 in 2021. Bovendien is de kuuroord bezoeker een andere doelgroep).
- De status als kuuroord regio draagt bij aan grotere uitgaven per toerist. In 2030 geeft een toerist 5% meer uit bij een bezoek aan de Duin- en Bollenstreek ten opzichte van 2018. Bovenstaande ontwikkelingen dragen daarnaast bij aan een stijging van de werkgelegenheid in de toeristische sector van 6% ten opzichte van 2018.
- Economische spin-off wordt niet alleen gegenereerd in de toeristische sector, maar ook in de zorg, retail etc.

Sport en Gezondheid

- 5% extra omzet in de horecasector in 2021.
- 10.000 deelnemers aan de vierdaagse in 2021.
- € 340.000 aan inkomsten uit deelnametickets, sponsoring, toeristenbelasting en betaalde standplaatsen langs de route in 2021.

Daarnaast draagt de businesscase bij aan:

- 5% meer bezoekers aan de horeca in de Duin- en Bollenstreek in 2021.
- Bekendheid van de Duin- en Bollenstreek als gezonde (en culinaire) regio bij 60% van de Nederlandse toeristen.

Voeding en Gezondheid

- De gemeenten in de Duin- en Bollenstreekregio worden JOGG (jongeren op gezond gewicht) gemeenten in 2020.

Voortgangsrapportage september 2020

- Gezondheid op zich heeft al een economische waarde door laag verzuim, hogere prestaties en lagere ziektekosten.
- Daarnaast draagt deze businesscase bij aan:
- De Duin- en Bollenstreek als culinair centrum bekend bij 60% van de Nederlandse toeristen in 2030.
 - 5% meer bezoekers voor de horeca in de Duin- en Bollenstreek in 2030.

Project Kuuroord fase 1 en 2

AFGEROND

Doelstelling	De Duin- en Bollenstreek wordt een erkende kuurregio (kuuroord en kuurpark). Noordwijk krijgt de internationale badstatus als heilzame regio.													
(Beoogd) Resultaat	Het bereiken van de officiële ESPA status voor de badplaats Noordwijk. Dit ondersteunt de ambitie om met deze status te behoren tot de 5 gezondste regio's ter wereld													
Basics:	Financiën (fase 1,2):													
<ul style="list-style-type: none"> • Projecteigenaar: Stichting Noordwijk Marketing • Stakeholders: NOV * Gem. Noordwijk (ook namens andere gemeenten) * KHN * Stichting Bewust Bollenstreek * LUMC * Stichting TON • Private cofinanciering: 34% 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Bijdragen</th> <th>Begr.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>EBDB</td> <td>131 K</td> </tr> <tr> <td>Cofinanciering:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>• Ondernemerfonds</td> <td>40 K</td> </tr> <tr> <td>• TON</td> <td><u>27,5 K</u></td> </tr> <tr> <td></td> <td>198,5 K</td> </tr> </tbody> </table>	Bijdragen	Begr.	EBDB	131 K	Cofinanciering:		• Ondernemerfonds	40 K	• TON	<u>27,5 K</u>		198,5 K	
Bijdragen	Begr.													
EBDB	131 K													
Cofinanciering:														
• Ondernemerfonds	40 K													
• TON	<u>27,5 K</u>													
	198,5 K													

Fase 1 is de voorbereiding op het verkrijgen van de kuuroordstatus. Deze fase bestond onder andere uit het uitvoeren van de benodigde wateronderzoeken voor het behalen van de kuuroordstatus en is inmiddels afgerond. Aan alle criteria is voldaan.

Fase 2 omvat verdere onderzoeken om te voldoen aan de criteria die door de ESPA zijn gesteld en is gewerkt aan het samenstellen van een bidboek. De ESPA organisatie heeft alle informatie beoordeeld en is tot de conclusie gekomen dat Noordwijk voldoet aan de strenge normen van genoemde organisatie. Concreet betekent dit dat Noordwijk per 26 maart 2020 de officiële Kuuroordstatus heeft gekregen. Met het bereiken van de kuuroordstatus is deze fase afgerond. De uitreiking zal op 7 oktober plaatsvinden.

Project Kuuroord fase 3

IN UITVOERING

Doelstelling	Concretisering van de Kuuroordstatus, samen met betrokkenen de vertaalslag maken naar een concrete invulling van die status voor de hele regio.									
(Beoogd) Resultaat	De implementatie van 5 kansrijke initiatieven, het volledige aanbod in lijn te krijgen, invloed van lucht en water en de invloed van voeding									
Basics:	Financiën (fase 1,2 en 3):									
<ul style="list-style-type: none"> • Projecteigenaar: Stichting Noordwijk Marketing • Stakeholders: NOV * Gem. Noordwijk (ook namens andere 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Bijdragen</th> <th>Begr.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>EBDB</td> <td>68 K</td> </tr> <tr> <td>Cofinanciering:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>• Ondern.fonds horeca</td> <td>20 K</td> </tr> </tbody> </table>	Bijdragen	Begr.	EBDB	68 K	Cofinanciering:		• Ondern.fonds horeca	20 K	
Bijdragen	Begr.									
EBDB	68 K									
Cofinanciering:										
• Ondern.fonds horeca	20 K									

Voortgangrapportage september 2020

gemeenten) * KHN * Stichting Bewust Bollenstreek * LUMC * Stichting TON	<ul style="list-style-type: none"> Noordwijk Marketing 20 K KHN <u>2 K</u>
<ul style="list-style-type: none"> Private cofinanciering: 36% 	110 K

Fase 3

In deze fase vindt de verdere uitrol plaats van de kuuroordstatus in de regio waarbij met vele initiatiefnemers een vertaalslag wordt gemaakt naar een concrete invulling van de status. Deze fase is momenteel in uitvoering.

Project Wandelvierdaagse

IN UITVOERING

Doelstelling	Het organiseren van een jaarlijks terugkerend 4-daags wandelevenement door de hele regio, waarbij alle fraaie landschappelijke elementen van de streek aan bod komen. In 2021 zal dit wandelfestijn voor het eerst plaatsvinden											
(Beoogd) Resultaat	Een gezond meerdaags evenement voor deelnemers, bezoekers en belangstellenden. Sport en gezondheid worden gepromoot, net als de veelzijdigheid van de streek. Extra inkomsten voor evenement, retail en horeca in hele regio.											
Basics:	Financiën:											
<ul style="list-style-type: none"> Projecteigenaar: Stichting Noordwijk Marketing Stakeholders: Ondernemers D+B * Ondernemersverenigingen * Gemeenten * SPDB * Hulpdiensten * Koninklijke Wandelbond Private cofinanciering: 26% 	<table border="0"> <tr> <td><u>Bijdragen</u></td> <td><u>Begr.</u></td> </tr> <tr> <td>EBDB</td> <td>35K</td> </tr> <tr> <td>Cofinanciering:</td> <td></td> </tr> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> Div. ondernemers </td> <td><u>12K</u></td> </tr> <tr> <td></td> <td>47K</td> </tr> </table>	<u>Bijdragen</u>	<u>Begr.</u>	EBDB	35K	Cofinanciering:		<ul style="list-style-type: none"> Div. ondernemers 	<u>12K</u>		47K	
<u>Bijdragen</u>	<u>Begr.</u>											
EBDB	35K											
Cofinanciering:												
<ul style="list-style-type: none"> Div. ondernemers 	<u>12K</u>											
	47K											

Dit project is in augustus 2019 van start gegaan en is het plan van aanpak (route, sponsoring, subsidieaanvraag, vergunningverlening, marketing en veiligheidsplan uitgewerkt en bijbehorende resultaten behaald. Door corona zal er in 2020 geen test event komen met 1000 wandelaars. In 2021 zal het wandelfestijn voor de eerste keer plaatsvinden. Het project zal binnenkort worden opgeleverd.

Project Revalidatie & Wellness

IN UITVOERING

Doelstelling	Het doorlopen van een haalbaarheidsonderzoek om te komen tot het (gezamenlijk) ontwerp van een revalidatieprogramma waarbij wellnessfactoren complementair worden aangeboden/ingericht.
(Beoogd) Resultaat	Het draagt bij aan een hogere bezettingsgraad in het bijzonder in de dalperiodes en daardoor een hogere werkgelegenheid en meer inkomsten voor deelnemende ondernemers.

Voortgangsrapportage september 2020

Basics: <ul style="list-style-type: none">• Projecteigenaar: Zorghotel De Kim• Stakeholders: Huis ter Duin * Blue Ocean Company * Huisartsen West NL * LUMC * Alrijne Ziekenhuis * Regionale (horeca) ondernemers• Private cofinanciering: 33%	Financiën: <table><thead><tr><th>Bijdragen</th><th>Begr.</th></tr></thead><tbody><tr><td>EBDB</td><td>40K</td></tr><tr><td colspan="2">Cofinanciering:</td></tr><tr><td>• De Kim</td><td>5K</td></tr><tr><td>• Huis ter Duin</td><td>5K</td></tr><tr><td>• Blue Ocean Company</td><td><u>10K</u></td></tr><tr><td></td><td>60K</td></tr></tbody></table>	Bijdragen	Begr.	EBDB	40K	Cofinanciering:		• De Kim	5K	• Huis ter Duin	5K	• Blue Ocean Company	<u>10K</u>		60K
Bijdragen	Begr.														
EBDB	40K														
Cofinanciering:															
• De Kim	5K														
• Huis ter Duin	5K														
• Blue Ocean Company	<u>10K</u>														
	60K														

In het project wordt een haalbaarheidsonderzoek doorlopen om te komen tot een gezamenlijk ontwerp van een revalidatieprogramma.

Corona heeft in de afgelopen periode veel impact gehad door het verleggen van de prioriteit van diverse stakeholders door druk op zorg en onzekerheid over hoe de zorg er voor deze doelgroep uit gaat zien, bijvoorbeeld rondom het kunnen reizen.

Belangrijkste inzichten/resultaten:

- Focus op patiëntprofiel i.p.v. specialisme/aandoening
- Programma's met focus op herstel én een leerproces

Met de resultaten van het project met een belangrijke bijdrage vanuit de EBDB wordt gekeken naar een vervolg voor de preventieve- en de curatieve kant, en naar de invulling van de diverse vormen van zorg binnen de regio.

Verwachte formele afronding van het project Q4 2020.

Businesscase Space Tech

Doel businesscase:
Het Space Business Park groeit uit tot een High Tech Cluster op internationaal niveau dankzij: <ol style="list-style-type: none">1 Nauwere samenwerking op de High Tech Campus.2 Versterken banden met de kennisinstellingen TUD, TNO etc.3 Betere facilitering van nieuwe en bestaande bedrijven met geschikt vastgoed en de financiering ervan.4 Verbeterde bereikbaarheid en zichtbaarheid van de High Tech Campus.5 Verhoogde en geoptimaliseerde acquisitie in de driehoek.6 Cros mediale marketing, samenwerking met andere hubs en een regionaal groeifonds. En de ontwikkeling van een Space Experience Centre (SEC) als onderdeel van de High Tech Campus
Verwachte resultaten businesscase:
<ul style="list-style-type: none">• In 2030 hebben 100 bedrijven zich gevestigd op de High Tech Campus, met een werkgelegenheid van 2500 arbeidsplaatsen.• In 2030 trekt het Space Experience Centre 200.000 bezoekers per jaar. ze businesscase draagt verder bij aan: <ul style="list-style-type: none">• Een High Tech imago dat bij 60% van de Nederlandse (zakelijke) bezoekers bekend is.• Vijf nieuwe octrooien uit het Space Cluster in 2030.

Project in voorbereiding: Space Campus

Naar aanleiding van diverse gesprekken met stakeholders zal de nieuwe directeur van Space Campus in de laatste helft van 2020 met een inhoudelijk projectvoorstel komen.

Doelstelling	Het onderzoeken van de mogelijkheid het huidige bezoekerscentrum en ruimtevaarttentoonstelling Space Expo door te laten groeien naar een Space Experience Center. Dit center zou onderdeel moeten zijn van de nieuwe Space Campus en een verdubbeling van het aantal jaarlijkse bezoekers opleveren (van 100.000 p.j. nu naar 200.000 in 2030).													
(Beoogd) Resultaat	Een rapport met conclusies en aanbevelingen over de realisatie van een nieuw kennis-, informatie- en educatiecentrum van internationale allure.													
Basics:	<ul style="list-style-type: none"> • Projecteigenaar: Space Expo • Stakeholders: Gemeente Noordwijk * Overige gemeenten * ESA ESTEC * Prov. ZH * • Private cofinanciering: 40% 	Financiën: Financiën: <table border="0"> <tr> <td>Bijdragen</td> <td>Begr.</td> </tr> <tr> <td>EBDB</td> <td>150K</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Cofinanciering:</td> </tr> <tr> <td>• Space Expo</td> <td>50K</td> </tr> <tr> <td>• Ondernemers Fonds Noordwijk e.a.</td> <td><u>50K</u></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>250K</td> </tr> </table>	Bijdragen	Begr.	EBDB	150K	Cofinanciering:		• Space Expo	50K	• Ondernemers Fonds Noordwijk e.a.	<u>50K</u>	Totaal	250K
Bijdragen	Begr.													
EBDB	150K													
Cofinanciering:														
• Space Expo	50K													
• Ondernemers Fonds Noordwijk e.a.	<u>50K</u>													
Totaal	250K													

In dit project moet de doorontwikkeling plaatsvinden van het huidige Space Expo naar een Space Experience Center. Corona heeft een grote impact gehad op dit project. In maart moest Space Expo haar deuren sluiten waarna het aangepast moest worden aan de nieuwe eisen van het RIVM. Op 1 juli is het museum in aangepaste vorm opengegaan. Dat heeft in de eerste 6 weken na heropening geleid tot 15.000 bezoekers. Het haalbaarheidsonderzoek is inmiddels klaar en wordt gepresenteerd bij de verschillende stakeholders. Er is gewerkt aan het Bidbook. Hiervoor ligt nu een draftversie, er wordt nog gewerkt aan een sterke economische analyse voor potentiële geïnteresseerden.

Businesscase Blueport

Doel businesscase:
De economie rond watergebonden bedrijvigheid versterken en de samenwerking van watergebonden bedrijven vergroten door: <ol style="list-style-type: none"> 1. Verdichting van het sloepennetwerk in de Duin- en Bollenstreek, met meerdere verbindingen tussen Ringvaart en Trekvaart. 2. De positionering van de regio als Vaarnetwerk aan Zee, waarbij de regio bekendheid vergaart als complete vaarbestemming met stad, strand, plassen en bollen. 3. Onderzoek te doen naar de regionale meerwaarde van een zeejachthaven in Katwijk
Verwachte resultaten businesscase:
<ul style="list-style-type: none"> • Minstens twee extra doorsteken naar de Ringvaart tussen Hillegom en Katwijk in 2030.

Voortgangsrapportage september 2020

- De bestedingen per boot per nacht in de Duin- en Bollenstreek worden €100 in 2030.
- Daarmee draagt deze businesscase bij aan:
- 5% meer toeristen in de Duin- en Bollenstreek in 2021.
 - 6% meer banen in de toeristische sector van de Duin- en Bollenstreek in 2030.
 - 5% toename van uitgave per toerist in de Duin- en Bollenstreek in 2030.

Project Masterplan Trekvaart

AFGEROND

Doelstelling	Verdichting van het sloepennetwerk in de Duin- en Bollenstreek, met meerdere verbindingen tussen Ringvaart en Trekvaart.
(Beoogd) Resultaat	De bestedingen per boot per nacht in de Duin- en Bollenstreek worden €100 in 2030.
Stakeholders: Provincie Zuid Holland * Holland Rijnland* gemeenten Duin- en Bollenstreek e.a.	Financiën: Gerealiseerd zonder middelen vanuit de Economische Agenda

Het Masterplan Trekvaart was al gereed bij aanvang van de uitvoering van de Economische Agenda. De wethouder van Hillegom heeft (water)toerisme in zijn portefeuille en is vanuit die hoedanigheid actief betrokken bij het uitwerken van de verschillende opties tot het beter benutten van het water en de waterrecreatie. Hieronder valt ook het vergroten van het aantal aanlegplaatsen tussen Hillegom en Leiden.

Vanuit Teylingen zijn er diverse initiatieven (plannen voor en door ondernemers), waarmee het watertoerisme wordt gestimuleerd en de economische kansen worden benut. Ondernemers, Warmond marketing en overheid bekijken samen de verschillende opties en realisatiemogelijkheden waaronder een hop-on-hop-off route rondom de Kaag. Daarnaast wordt onderzocht of het gebied onderdeel kan worden van het Hollands plassen gebied.

Businesscase Flower Science

Doel businesscase:
<ol style="list-style-type: none">1. Economische groei door de Greenport Duin- en Bollenstreek onderscheidend te ontwikkelen en positioneren t.o.v. èn in samenhang met andere Greenports2. Een toonaangevend nationaal en internationaal onderwijs- en onderzoeksklimaat met een sterke focus op ondernemersvragen.3. Een sterk organiserend vermogen van (en de financiële impuls voor) de 4 O's in de sierteelt4. Het benutten en stimuleren van de innovatiekracht en creativiteit van de nieuwe generatie.
Verwachte resultaten businesscase:

Voortgangsrapportage september 2020

- Een onderscheidend imago als slagvaardige, duurzame en innovatieve Greenport. Blijkt uit beleidsbeïnvloeding andere overheden, media-aandacht en mate waarin organisaties ons zien als sterke samenwerkingspartner (# samenwerkingsovereenkomsten).
- Twee nationaal relevante onderzoeksprojecten gericht op economische ontwikkeling of verduurzaming van de Greenport.
- Aantoonbare aandacht van een relevante (groene) kennisinstelling door de aanstelling van 1 lector en 1 practor voor issues die leven bij ondernemers.
- Aantoonbare hogere economische groei van deze Greenport t.o.v. de groei in de sector op nationaal niveau. Focus op sierteelt.
- Ondernemerstevredenheid over vestigingsplaats = 8.

Onder de businesscase Flower Science vallen de projecten:

- Network en Lobby
- Knowledge, Tourism en Brand Strategy
- Precisielandbouw (Flower Science Projects)
- Bollenpolder van de Toekomst (Flower Science Projects)

Project Network en Lobby

IN UITVOERING

Doelstelling	Economische groei door de Greenport Duin- en Bollenstreek onderscheidend te ontwikkelen en positioneren t.o.v. en in samenhang met andere Greenports. Het benutten en stimuleren van de innovatiekracht en creativiteit van de nieuwe generatie.												
(Beoogd) Resultaat	Greenport D+B heeft een onderscheidend imago als slagvaardige, duurzame en innovatieve Greenport. Dit blijkt uit beleidsbeïnvloeding, media-aandacht en de positie als sterke samenwerkingspartner. Deze Greenport, met focus op sierteelt, heeft aantoonbare hogere economische groei ten opzichte van andere Greenports. De ondernemerstevredenheid over de Greenport als vestigingsplaats ligt op een 8. Het ontwikkelen van twee nationale relevante onderzoeksprojecten gericht op economische ontwikkeling en/of verduurzaming van de Greenport.												
Basics: <ul style="list-style-type: none"> • Projecteigenaar: Greenport D+B • Stakeholders: platform Flower Science * Bollentelers, grondeigenaren, ondernemers * LTO * KAVB * Onderwijs * provincies * waterschap * overige Greenports • Private cofinanciering: 38% 	Financiën: <table border="0"> <tr> <td><u>Bijdragen</u></td> <td><u>Begr.</u></td> </tr> <tr> <td>EBDB</td> <td>154K</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Cofinanciering:</td> </tr> <tr> <td>• Diverse org. privaat</td> <td>347K</td> </tr> <tr> <td>• Diverse org. publiek</td> <td>459K</td> </tr> <tr> <td></td> <td>960K</td> </tr> </table>	<u>Bijdragen</u>	<u>Begr.</u>	EBDB	154K	Cofinanciering:		• Diverse org. privaat	347K	• Diverse org. publiek	459K		960K
<u>Bijdragen</u>	<u>Begr.</u>												
EBDB	154K												
Cofinanciering:													
• Diverse org. privaat	347K												
• Diverse org. publiek	459K												
	960K												

Network:

Voortgangsrapportage september 2020

Om de verbinding te maken tussen de 4 O's in de bollensector zijn in 2020 diverse (Flower Science) activiteiten georganiseerd. Het doel van de bijeenkomsten is kennis te ontsluiten die bij een van de 4 O's beschikbaar is voor de andere O's opdat er innovaties en duurzame ontwikkelingen in de sector tot stand kunnen komen. De vorm van een kennisbijeenkomst varieert van kenniscafé, excursie, congres tot masterclass. Vanaf medio maart digitaal maar soms wel met 1000 bezoekers

Alle bijeenkomsten hebben geleid tot free-publicity in zowel lokale media (Leidsch Dagblad) als in vakbladen (o.a. Greenity) en wat betreft de campagne Enjoy the Flowers zowel nationaal als internationale aandacht.

Lobby:

Lobby Greenport wordt uitgevoerd met 35 tuinbouwpartijen, zij betalen en in kind.

Dit voorjaar was de inzet vanuit Greenports NL in de Crisisorganisatie Coronacrisis Tuinbouw, mede dankzij de exploitatiebijdrage vanuit de EBDB, doorslaggevend voor de bereikte maatregelen vanuit het Rijk en andere partijen, w.o. een Steunfonds van €600 miljoen.

Project Knowledge, Tourism and Brandstrategy

IN UITVOERING

Doelstelling	Tourism maakt de verbinding tussen Greenport en Toerisme. Knowledge betreft het benutten en stimuleren van de innovatiekracht en creativiteit van de nieuwe en de huidige generatie. Brandstrategy werkt aan een onderscheidend imago als slagvaardige, duurzame en innovatieve Greenport.										
(Beoogd) Resultaat	Blijvend economische toegevoegde waarde ontwikkelen in de context van Greenport Nederland.										
Basics:	Financiën:										
<ul style="list-style-type: none">• Projecteigenaar: Greenport D+B• Stakeholders: Onderwijs * Rabobank * Holland Rijnland * overige Greenports * Gemeenten * Keukenhof• Private cofinanciering: 25%	<table><thead><tr><th>Bijdragen</th><th>Begr.</th></tr></thead><tbody><tr><td>EBDB</td><td>198K</td></tr><tr><td>Cofinanciering:</td><td></td></tr><tr><td>• Diverse partijen</td><td>66,5K</td></tr><tr><td></td><td>264,5K</td></tr></tbody></table>	Bijdragen	Begr.	EBDB	198K	Cofinanciering:		• Diverse partijen	66,5K		264,5K
Bijdragen	Begr.										
EBDB	198K										
Cofinanciering:											
• Diverse partijen	66,5K										
	264,5K										

Knowledge

Knowledge betreft het benutten en stimuleren van de innovatiekracht en creativiteit van de nieuwe en de huidige generatie. Het project zit midden in de uitvoeringsfase. De Flower Science Academy komt er mogelijk. Er worden gesprekken gevoerd met alle relevante partijen.

De samenwerking met WO, HBO en MBO worden versterkt o.a. door ontwikkeling van voor Greenport relevant studiemateriaal.

Voor 2^e halfjaar staan Green Unplugged en Tuinbouwbattle (samen met Wellant college) op de planning.

Tourism

Tourism maakt de verbinding tussen Greenport en Toerisme. Het haalbaarheidsonderzoek naar toeristische potentie is (nog) niet uitgevoerd. Er lag een mooi programma klaar voor gezamenlijke activiteit begin april maar dat ging door Corona niet door. Deze activiteit staat nu voor de 2e helft van 2020 op de agenda en wordt mogelijk in hybride vorm uitgevoerd.

Voortgangsrapportage september 2020

De uitkomst van deze activiteit moet aanknopingspunten opleveren voor de Greenport en de gemeenten (met Lisse voorop), hoe het (agro)toeristisch potentieel in de regio beter te benutten is i.c.m. traditionele activiteiten binnen het Greenportcluster.

Brand strategy

Brandstrategy werkt aan een onderscheidend imago als slagvaardige, duurzame en innovatieve Greenport. Hiervoor is momenteel een programma in voorbereiding, het betreft een 6-delige documentaire voor Omroep West en RTV Rijnmond (mogelijk ook NPO3).

BC Flower Science: Project Precisielandbouw IN UITVOERING

Doelstelling	De productie van de Nederlandse bollenteelt optimaliseren en gelijktijdig werken aan een duurzamere teelt met minder afhankelijkheid van gewasbeschermingsmiddelen, waarbij de toepassing van precisielandbouw en de nieuwste technologische ontwikkelingen bijdragen aan het versneld behalen van de doelstelling.														
(Beoogd) Resultaat	Economisch en milieutechnisch vitale bollenteelt.														
Basics: <ul style="list-style-type: none">• Projecteigenaar: KAVB• Stakeholders: KAVB * Anthos * WUR * Cremer BV * Steketee BV * AGRISIM BV * BKD * lokale bollen- ondernemers• Private co-financiering: 43%	Financiën: <table border="1"><thead><tr><th>Bijdragen</th><th>Begr.</th></tr></thead><tbody><tr><td>EBDB</td><td>100K</td></tr><tr><td>Cofinanciering:</td><td></td></tr><tr><td>• Topsector T&U</td><td>780K</td></tr><tr><td>• Rabo Bollenstreek</td><td>100K</td></tr><tr><td>• MKB bedrijven</td><td><u>571K</u></td></tr><tr><td></td><td>1.551K</td></tr></tbody></table>	Bijdragen	Begr.	EBDB	100K	Cofinanciering:		• Topsector T&U	780K	• Rabo Bollenstreek	100K	• MKB bedrijven	<u>571K</u>		1.551K
Bijdragen	Begr.														
EBDB	100K														
Cofinanciering:															
• Topsector T&U	780K														
• Rabo Bollenstreek	100K														
• MKB bedrijven	<u>571K</u>														
	1.551K														

In het project werken meerdere partners uit de regio samen aan nieuwe technieken voor het toepassen van precisielandbouw in de bloembollensector. Voor deze technieken worden cross-overs gemaakt met Space/Tech en Health. Het project heeft een landelijke uitstraling en draagt bij aan de economische en innovatiekracht van de Duin- en Bollenstreek.

Er zijn 3 werkpakketten, het veld, verwerking en datamanagement. Werkpakket het veld richt zich op de ziekteziekten. Deze heeft afgelopen voorjaar proefgereden bij een bollenkweker in de regio. Vanuit werkpakket Verwerking verschijnt binnenkort een filmpje over de resultaten van de toegepaste visietechnieken voor Fusarium. Vanuit werkpakket Datamanagement worden steeds meer bronnen gekoppeld, waaronder satellietbeelden.

BC Flower Science: Project Bollenpolder van de Toekomst AFGEROND

Doelstelling	Een gebiedsgerichte en integrale aanpak om het bollenlandschap toekomstbestendig te maken. De Hogeveensepolder is een proeftuin van voor de hele regio (en daarbuiten). Het creëren van een economisch robuuste bollenpolder met bijbehorend watersysteem, duurzame teelt met schoon water, hoge biodiversiteit en beleefbaar landschap.
--------------	--

Voortgangsrapportage september 2020

(Beoogd) Resultaat	300 ha geherstructureerde bollenlandschap, met toegenomen gemiddelde kaveloppervlakken, rijke biodiversiteit, goede milieukwaliteit en goede toegankelijkheid.				
Basics: Projecteigenaar: Greenport D+B Stakeholders: HHRS Rijnland * Prov. ZH * KAVB * GOM * Greenport D+B * ANLV * Greenport ondernemers	Financiën: <table border="1"><tr><td><u>Bijdragen</u></td><td><u>Begr.</u></td></tr><tr><td>EBDB</td><td>7K</td></tr></table>	<u>Bijdragen</u>	<u>Begr.</u>	EBDB	7K
<u>Bijdragen</u>	<u>Begr.</u>				
EBDB	7K				

EBDB heeft het initiatief genomen om met belanghebbende partijen uit de regio samen te werken aan de Bollenpolder van de Toekomst. Regionale spelers op het vlak van ruimtelijke ontwikkeling, economie, cultuurhistorie, duurzaamheid, natuur en landschap hebben zich verenigd voor een gebiedsgerichte aanpak en de uitvoering van een 19-tal projecten. EBDB heeft met en namens deze partijen een voorstel voor een Regio Deal Duin- en Bollensteek ingediend bij het ministerie LNV. Helaas is deze Regio Deal afgewezen maar het resultaat voor de regio is dat nu wel alle betrokken partijen met elkaar in gesprek zijn en blijven om (ook zonder de extra middelen van het Rijk) met elkaar verder te bouwen aan de Bollenpolder van de Toekomst. Deze brede coalitie van publieke en private partijen investeert komende jaren 22,5 miljoen euro in het toekomst bestendig maken van het bollenlandschap.

Businesscase Regio Marketing

Doel businesscase:
<ol style="list-style-type: none">1. Regiomarketing van de streek als programma vorm laten geven door professionals vanuit de inhoud, onder aansturing van een professional (programma directeur regiomarketing) op gepaste afstand (publiek/private samenwerking) met mandaat en vanuit inhoud. Op deze manier starten we direct vanuit kracht met de inhoud en zetten we meteen in op waardecreatie.2. Vanuit het Programma Regiomarketing wordt gewerkt aan het heel bewust en krachtig neerzetten van het merk en eenduidige positionering van de regio.3. Verdiepen van de gedeelde identiteit en kracht in de Duin- en Bollenstreek.4. Het komen tot gebundelde regiomarketing op basis van een implementatieplan.5. Complementair aan Noordwijk Marketing.
Verwachte resultaten businesscase:
Mediawaarde (impact van een bericht in de media) geeft een indicatie van de opgeleverde PR. Dit kan al snel in de miljoenen euro's lopen. Verder worden de volgende resultaten verwacht: <ul style="list-style-type: none">• Betere zichtbaarheid van de streek als geheel.• Bevordering van de werkgelegenheid in de streek.• Aantrekkingskracht op bezoekers.• Aantrekkingskracht op mensen die in de regio willen (komen) wonen.• Nieuwe economische activiteiten doordat organisaties/ bedrijven gaan samenwerken.• Aantrekkingskracht voor het vestigingsklimaat voor bedrijven.• Bijdrage aan betere aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt.

Doelstelling	Een krachtige en eenduidige positionering van de regio				
(Beoogd) Resultaat	Betere zichtbaarheid van de streek als geheel. Bevordering van de werkgelegenheid in de streek. Aantrekkingskracht op bezoekers. Aantrekkingskracht op mensen die in de regio willen (komen) wonen. Nieuwe economische activiteiten doordat organisaties/bedrijven gaan samenwerken. Aantrekkingskracht voor het vestigingsklimaat voor bedrijven. Bijdrage aan betere aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt.				
Basics:	Financiën:				
<ul style="list-style-type: none"> • Projecteigenaar: EBDB • Stakeholders: Bewoners, bedrijven, bestuurders en bollenbozen (onderwijs- en kennisinstellingen) 	<table border="1"> <tr> <td><u>Bijdragen</u></td> <td><u>Begr.</u></td> </tr> <tr> <td>EBDB</td> <td>145K</td> </tr> </table>	<u>Bijdragen</u>	<u>Begr.</u>	EBDB	145K
<u>Bijdragen</u>	<u>Begr.</u>				
EBDB	145K				

Vanaf 2019 is een gelegenheidsteam o.l.v. de directeur EBDB met ruim 100 stakeholders aan het werk gegaan om de branding van de regio vorm te geven. Er vonden individuele interviews plaats met 35 stakeholders en een online survey onder 60 stakeholders uit alle achterbanen in de regio. Resultaat was een dilemma-agenda. Daarna vonden een aantal strategische (doorbraak)sessies plaats met 15 en 50 stakeholders met als resultaat een collectieve visie (met energie) en een aantal doorbraken. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een strategische agenda voor regiobranding en in een manifest. Niet van EBDB, de gemeenten of de ondernemers maar van de regio voor de regio. Manifest en strategie zijn begin 2020 gepresenteerd aan alle stakeholders en de pers. I.v.m. de corona-crisis is ervoor gekozen om afgelopen maanden te focussen op de Corona-monitor maar nu is de tijd rijp om weer samen met alle stakeholders verder te bouwen aan de businesscase.

Zowel de strategische agenda en het manifest worden breed gedragen en vanaf Q3 vindt de verdere uitwerking en implementatie plaats.

Businesscase Herstructurering Greenport

Doel businesscase:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Het creëren van toekomstbestendige kavelproposities voor moderne teeltondernemingen. 2. Het op gang brengen van het proces van vrijwillige verkaveling en kavelverbetering door ondernemers en grondeigenaren te activeren.
Verwachte resultaten businesscase:
<ul style="list-style-type: none"> • De ambitie is om 300 tot 400 ha teeltareaal te moderniseren. • Hierdoor zal tevens 80 hectare extra te betelen oppervlak beschikbaar komen.

Voortgangsrapportage september 2020

- Dit leidt tot een effectieve productiestijging op het verbeterde teeltareaal van 20% en dat levert € 2,3 miljoen extra op jaarbasis op.
- Door deze productiestijging neemt de werkgelegenheid naar verwachting toe met 17 fte.

Project Versnelling herstructurering Greenport

AFGEROND

Doelstelling	Het uitvoeren van een uitgebreide analyse van de kansen op herverkaveling en kavelverbetering. De analyse vormt de basis voor verdere herstructurering van het teeltareaal.										
(Beoogd) Resultaat	Het onderzoeksresultaat van de Stichting Kavelruil is door de GOM gepresenteerd aan belanghebbenden. De GOM heeft, na afronding van het project, vervolgopdracht verstrekt aan de Stichting Kavelruil										
Basics: Projecteigenaar: Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) Stakeholders: Gemeenten * Bollentelers en grondeigenaren * Natuur- en landschapsorganisaties * LTO * KAVB Private cofinanciering: 25%	Financiën: <table border="1"><thead><tr><th>Bijdragen</th><th>Begr.</th></tr></thead><tbody><tr><td>EBDB</td><td>29,5K</td></tr><tr><td>Cofinanciering:</td><td></td></tr><tr><td>• GOM</td><td><u>10 K</u></td></tr><tr><td></td><td>39,5K</td></tr></tbody></table>	Bijdragen	Begr.	EBDB	29,5K	Cofinanciering:		• GOM	<u>10 K</u>		39,5K
Bijdragen	Begr.										
EBDB	29,5K										
Cofinanciering:											
• GOM	<u>10 K</u>										
	39,5K										

Stichting Kavelruil heeft een onderzoeksrapport opgeleverd dat voor het volledige buitengebied van de Duin- en Bollenstreek aanknopingspunten biedt om met ondernemers in overleg te gaan over de mogelijkheden van vrijwillige kavelruil. De eerste projectmogelijkheden worden door GOM in nauw overleg met de betrokken grondeigenaren uitgewerkt. Dit betreft een herverkaveling van ca. 23 ha in de Hogeveense Polder. Verder probeert de GOM op allerlei andere manieren het proces op gang te brengen.

Businesscase Ondernemershuis

Doel businesscase:
<ol style="list-style-type: none">1. Het versterken en vernieuwen van de economische clusters in de Duin- en Bollenstreek.2. Het verhogen van tevredenheid onder ondernemers over de dienstverlening van de vijf gemeenten.3. Het stimuleren van innovatie en economische groei in de streek.4. Het stimuleren van effectief en efficiënt zakendoen en duurzaam ondernemen
Resultaat businesscase:
<ul style="list-style-type: none">• Alle Duin- en Bollenstreek gemeenten in de landelijke top 100 van MKB vriendelijke gemeenten in 2030.• Een score van 8 in het ondernemerstevredenheidsonderzoek in 2030.

- Zes cros sectorale bijeenkomsten die leiden tot tien matches tussen bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen en/of intermediairs via deze bijeenkomsten.
- Daarmee draagt deze businesscase bij aan:
- 5% meer starters in de Duin- en Bollenstreek in 2030 ten opzichte van 2021.
 - 6% meer arbeidsplaatsen in de Duin- en Bollenstreek in 2030 ten opzichte van 2018.

Projecten in voorbereiding: Ondernemershuis en Fonds startende en innovatieve ondernemers

Naar aanleiding van diverse gesprekken die EBDB met stakeholders uit de Duin- en Bollenstreek maar ook uit Leiden heeft gehad, heeft Bedrijfsleven Bollenstreek aangegeven projecteigenaar te willen zijn van de businesscase Ondernemershuis. Bedrijfsleven Bollenstreek komt medio september met een inhoudelijk projectvoorstel. Daarnaast werkt EBDB met diverse stakeholders uit de regio aan een concept voor een fonds voor innovatieve en startende ondernemers.

Businesscase Verbeteren bereikbaarheid

Ruimtelijke indeling, mobiliteit en bereikbaarheid zijn belangrijke randvoorwaardelijke onderwerpen voor een vitale en welvarende regio. EBDB denkt hierover mee met de bestuurders uit de regio.

PROJECTEIGENAAR

- De gemeentelijke portefeuillehouders verkeer en vervoer/openbare ruimte.
- Primaire verantwoordelijkheid voor (boven)regionale projecten ligt bij Holland Rijnland en de provincie(s).

Businesscase Onderwijs en arbeidsmarkt

Doel businesscase:

1. Door middel van de businesscase Onderwijs en Arbeidsmarkt wordt getracht om de werkgelegenheid te vergroten.
2. Voldoende en goed gekwalificeerd personeel realiseren voor alle bedrijven in de vier sectoren van de Economische Agenda van de Duin- en Bollenstreek.
3. Het vergroten van de instroom in bedrijven vanuit relevante opleidingen en aantrekken van talent om de vervangingsvraag en uitbreidingsvraag op te kunnen vangen.
4. Het vergroten/bevorderen van duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

Voortgangsrapportage september 2020

5. Leerlingen in het voortgezet onderwijs en MBO vroegtijdig kennis laten maken met sectoren in de Duin- en Bollenstreek om zodoende de instroom in de opleidingen op langere termijn te vergroten en waarborgen.
Resultaat businesscase:
<ul style="list-style-type: none"> • In 2021 zijn er 80 nieuwe ingevulde vacatures/ leerwerkplekken in de Duin- en Bollenstreek in de vier sectoren. • In 2021 zijn er 80 participerende bedrijven op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt. • In 2021 hebben minstens 20 bedrijven een samenwerkingsovereenkomst met het Groene Onderwijscentrum ondertekend. <p>Daarmee draagt deze businesscase bij aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5% meer ingevulde (openstaande) vacatures in de sectoren van de Duin- en Bollenstreek in 2030. • Een hoger percentage schoolverlaters dat werk vindt in de vier speerpuntsectoren in de streek in 2030. • Onderwijsprogramma's sluiten beter aan bij de vraag vanuit de arbeidsmarkt in de sector. • Flexibilisering van het aanbod op de arbeidsmarkt om participatie van (bijna) iedereen mogelijk te maken.

Project Onderwijs en Arbeidsmarkt

IN UITVOERING

Doelstelling	Door middel van de businesscase Onderwijs en Arbeidsmarkt wordt getracht om de werkgelegenheid te vergroten. 2 Voldoende en goed gekwalificeerd personeel realiseren voor alle bedrijven in de vier sectoren van de Economische Agenda van de Duin- en Bollenstreek. 3 Het vergroten van de instroom in bedrijven vanuit relevante opleidingen en aantrekken van talent om de vervangingsvraag en uitbreidingsvraag op te kunnen vangen. 4 Het vergroten/bevorderen van duurzame inzetbaarheid van medewerkers. 5 Leerlingen in het voortgezet onderwijs en MBO vroegtijdig kennis laten maken met sectoren in de Duin- en Bollenstreek om zodoende de instroom in de opleidingen op langere termijn te vergroten en waarborgen															
(Beoogd) Resultaat	Kennis, onderwijs, onderzoek en ondernemerschap sluiten in de streek goed op elkaar aan. Die verbinding bevordert een optimaal ondernemings-, innovatie-, en vestigingsklimaat.															
Basics:	Financiën:															
<ul style="list-style-type: none"> • Projecteigenaar: Stichting Fioretti Teylingen • Stakeholders: MBO Rijnland * Hogeschool InHolland * OBDB * Sophia Stichting * Anthos * KAVB * LTO Glaskracht * Bedrijfsleven * Prov. ZH * Holland Rijnland * Greenport D+B 	<table border="0"> <tr> <td><u>Bijdragen</u></td> <td><u>Begr.</u></td> </tr> <tr> <td>EBDB</td> <td>156K</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><u>Cofinanciering:</u></td> </tr> <tr> <td>• Ondernemersfonds</td> <td>20K</td> </tr> <tr> <td>• Onderwijs</td> <td>139K</td> </tr> <tr> <td>• Ondernemers</td> <td><u>94K</u></td> </tr> <tr> <td></td> <td>409K</td> </tr> </table>	<u>Bijdragen</u>	<u>Begr.</u>	EBDB	156K	<u>Cofinanciering:</u>		• Ondernemersfonds	20K	• Onderwijs	139K	• Ondernemers	<u>94K</u>		409K	
<u>Bijdragen</u>	<u>Begr.</u>															
EBDB	156K															
<u>Cofinanciering:</u>																
• Ondernemersfonds	20K															
• Onderwijs	139K															
• Ondernemers	<u>94K</u>															
	409K															

Voortgangsrapportage september 2020

• Private cofinanciering: 39%

In dit project wordt de verbinding gelegd tussen Onderwijs en de Arbeidsmarkt. De focus ligt met name op techniekonderwijs en de samenwerking met het bedrijfsleven. De meeste initiatieven overstijgen de regio. De business case Onderwijs en Arbeidsmarkt hangt samen met het project FS Knowledge uit de businesscase Flower Science.

De activiteiten worden zoveel als het kan volgens het projectplan uitgevoerd. Uiteraard kunnen door corona een aantal activiteiten niet doorgedaan en zijn deze uitgesteld naar komend najaar. Als de mogelijkheden er zijn zullen de resultaten ook gehaald worden.

Ook probeert het project nu juist te anticiperen op de omstandigheden. Een voorbeeld voor de groep basisschoolleerlingen (groep 7 en 8) met Tour de Bollenstreek: toch door de regio met ondernemers, onderwijzers en vrijwilligers met als doel projecten verkennen, kennismaken en afspraken maken. Deze tour wordt nu virtueel ontwikkeld en zal in september 2020 beschikbaar zijn.

De bijdrage van de EBDB draagt op een belangrijke manier bij aan de verbinding tussen het onderwijs en arbeidsmarkt in de regio.

Businesscase Unmanned Valley

Doel businesscase:
<ol style="list-style-type: none">1. Van Unmanned Valley een creatief en inspirerend 'entrepreneurial ecosystem' maken met internationale allure en aantrekkingskracht voor bedrijven en kennisinstellingen in de Unmanned-sector.2. Voor bedrijven en kennisinstellingen in de Unmanned-sector adequate kantoren, bedrijfsruimten, voorzieningen en testmogelijkheden bieden.
Resultaat businesscase:
Unmanned Valley geeft een economische impuls aan de regio. Daarmee draagt deze businesscase bij aan: <ul style="list-style-type: none">• Het verhogen van de werkgelegenheid in de regio met 6% in 2030.• Doorgroei van Unmanned Valley naar 100 bedrijven, 2000 banen in 2035.

Projecten Unmanned Valley

IN UITVOERING

Doelstelling	Van Unmanned Valley een creatief en inspirerend 'entrepreneurial ecosystem' maken met internationale allure en aantrekkingskracht voor bedrijven en kennisinstellingen in de Unmanned-sector. 2 Voor bedrijven en kennisinstellingen in de Unmanned-sector adequate kantoren, bedrijfsruimten, voorzieningen en testmogelijkheden bieden.
(Beoogd) Resultaat	Unmanned Valley geeft een economische impuls aan de regio. Daarmee draagt deze businesscase bij aan: Het verhogen van de werkgelegenheid in de regio met 6% in 2030. Doorgroei van Unmanned Valley naar 100 bedrijven, 2000 banen in 2035.
Basics:	Financiën:

Voortgangsrapportage september 2020

<ul style="list-style-type: none">• Projecteigenaar: Stichting Unmanned Valley• Stakeholders: Gemeente Katwijk * Prov. ZH * Connect *onderwijs Innovation Quarter e.a.	<table><thead><tr><th>Bijdragen</th><th>Begr.</th></tr></thead><tbody><tr><td>Gemeente Katwijk</td><td>500K</td></tr></tbody></table>	Bijdragen	Begr.	Gemeente Katwijk	500K
Bijdragen	Begr.				
Gemeente Katwijk	500K				

De projecten van de Unmanned Valley worden direct aangestuurd vanuit de Gemeente Katwijk en vallen buiten de scope en middelen van de EBDB.

De Unmanned Valley is inmiddels uit de oprichtingsfase. Sinds najaar 2019 is de Stichting opgericht en is de werkorganisatie samengesteld en gestart.

In eerste instantie trad de portefeuillehouder Economische Zaken op als Projecteigenaar. In het najaar van 2019 is de rol van beoogd projecteigenaar overgegaan op de stichting Unmanned Valley.

De ontwikkeling in en rondom gebouw 356 en de testfaciliteiten zijn in volle gang
Fase 1 (3000 m2): in mei 2020 opgeleverd, inmiddels 90% gereserveerd

Ver te ontwikkelen:

Fase 2: (1700m2): inmiddels gestart (eind 2020 gereed) en de creatie van een Makerspace

Verder is er een indoor en outdoor testfaciliteit en is er een luchtvaartregeling t.b.v. drones.

Er wordt gewerkt aan openbaar vervoer vanaf 1 oktober en een corridor naar zee.

Na het najaar zal de EBDB samen met Unmanned Valley een workshop organiseren om de verbinding te leggen met de sectoren van de EBDB.

Overige projecten

De volgende projecten zijn projecten waar EBDB op een andere manier bij betrokken is:

1. Nationaal Park Hollandse Duinen
2. Ruïne van Teylingen

1. Nationaal Park Hollandse Duinen

EBDB legt als strategisch partner de verbinding tussen het initiatief en de ondernemers in de regio. Nationaal Park Hollandse Duinen hoopt dit jaar de officiële status te verkrijgen van Nationaal park. De Duin- en Bollenstreek kan als proeftuin voor NL dienen en EBDB geeft dit project waar mogelijk een plek in relevante businesscases en in van de branding van de regio.

2. Ruïne van Teylingen

EBDB denkt mee over de toekomst van de Ruïne van Teylingen en zal indien gewenst ook in de toekomst haar bijdrage blijven leveren aan dit project.

4.Voortgang algemeen

Afgelopen periode is hard gewerkt aan het verder realiseren van allerlei zaken op het gebied van programma, organisatie, financiën, businesscases en stakeholdersmanagement. EBDB heeft in mei j.l. de vorige halfjaarlijkse voortgangsrapportage toegelicht tijdens een digitaal bestuurlijk overleg en heeft haar activiteiten als gevolg van de corona-crisis dit keer niet gepresenteerd tijdens een raadsinformatiebijeenkomst. Wel is het inhoudelijk jaarverslag verspreid onder alle raadsleden en overige betrokkenen.

Als resultaat van de businesscase Regiomarketing, de enige businesscase waar EBDB zelf projecteigenaar van is, werd het Manifest 'Space in Between' tijdens het EBDB evenement van 27 januari j.l. gepresenteerd aan een vol Theater Floralis in Lisse. De Commissaris van de Koning, die ook aanwezig was bij het evenement, nam het eerste exemplaar in ontvangst. Het manifest en de achterliggende strategie zijn tot stand gekomen in samenwerking met ruim 100 stakeholders uit de regio. Van de regio, voor de regio. De reacties na afloop van het evenement waren overwegend positief, zowel over de inhoud als over de presentatie van de strategie voor de Regiomarketing.

Verder is EBDB regelmatig in overleg met Innovation Quarter, Provincie en andere relevante organisaties over de businesscases uit de economische agenda.

Organisatie

De organisatie is op orde. Er is ondersteuning vanuit de Provincie en andere relevante organisaties. De programmadirecteur is enig medewerker in dienst van EBDB en er wordt extern ondersteuning ingehuurd voor secretariaat, communicatie en projectmanagement.

Financiën

Ook de financiën zijn op orde. Het rapportagesysteem is verder verbeterd waardoor de financiën voor governance en businesscases nog beter inzichtelijk en volledig transparant zijn. Per 2019 zijn de jaarlijkse governance baten lager dan oorspronkelijk begroot doordat er in 2018 meer kosten gemaakt zijn door Twijnstra Gudde. Ook in 2020 vult de Provincie dit tekort van 40K aan, dit jaar met een bijdrage van 45K.

Communicatie

EBDB heeft dit jaar tot nu toe 6 nieuwsbrieven verzonden aan een bestand van ruim 900 geselecteerde emailadressen, de nieuwsbrieven worden goed bekeken. Daarnaast zijn er dit jaar 5 persberichten verzonden die allen hebben geleid tot meerdere publicaties (zowel print als digitaal). Tevens waren er publicaties in onder andere Leven! Magazine, NEX XL en IntoBusiness en schoof EBDB meerdere keren aan bij BO Business. De website van EBDB wordt in het laatste kwartaal van 2020 vernieuwd in lijn met het manifest en de strategie voor Regiomarketing.

Strategie

Naast bovengenoemde activiteiten denkt EBDB ook na over de toekomst en de impact van de corona-crisis op de regio. In augustus is Bureau Blaauwberg in opdracht van EBDB met een vervolgonderzoek gestart over de impact van de corona-crisis op de regio, inclusief de kansen die er zijn voor de Duin- en Bollenstreek.

Naast de lopende en nog op te starten projecten uit de economische agenda en de implementatie van het manifest en de strategie voor regiomarketing onderzoekt EBDB waar nog kansen liggen voor resterende looptijd van de huidige agenda. In het najaar vindt er een strategisch overleg plaats tussen de bestuurders van de regio over regionale samenwerking. Naar aanleiding daarvan zullen in overleg met het BO Economie de volgende stappen bepaald worden richting een vervolg op de Economische Agenda 2018-2021.

Voortgangsrapportage september 2020

5. Overzicht status businesscases

 ECONOMIC BOARD DE KRACHT VAN VERBINDING DUIN EN BOLLENSTREEK		Initiatiefase	Projectvoorstel	Goedgekeurd EBDB	Uitvoeringsfase	Eindrapportage	Akkoord RvT	Vervolgfase						
Overzicht status businesscases														
Flower Attraction														
Toekomst Bloemencorso's		BB/FP				Q2 2021								
Verplaatsing Bloembollenmarkt														
Enjoy the flowers		KAVB				Q3 2020								
Gezonde en Energieke Regio														
Wellness Kuuroord fase 1		NM						2019						
Wellness Kuuroord fase 2		NM					Q3 2020	2020						
Wellness Kuuroord fase 3		NM				Q2 2021								
Wandelvierdaagse		NM				Q2 2020								
Sport en Gezondheid, Sportroutes														
Voeding en Gezondheid, Gastronomie														
Voeding en Gezondheid, JOGG														
Revalidatie		De KIM				Q3 2020								
Space Tech														
Space Campus		Q3 2020												
Space Experience		Space Expo				Q2 2021								
Blueport														
Masterplan Trekvaart / Hop-on-hop-off		Q3 2020												
Vaarnetwerk aan zee														
Zeejachthaven Katwijk														
Coördinatie														
Flower Science														
FS Network		GP D+B				Q2 2021								
FS Tourism		GP D+B			Q3 2020									
FS Knowledge		GP D+B			Q3 2020									
FS Brand Strategy		GP D+B			Q3 2020									
FS Lobby		GP D+B				Q2 2021								
Precisielandbouw		KAVB				Q2 2021								
Bollenpolder vd Toekomst		EBDB						2019						
Regiomarketing														
Programmabudget		EBDB				Q2 2021								
Projectbudget		2020												
Herstructurering Greenport														
Versnelling herstructurering Greenport		GOM						2018						
Ondernemershuis														
Ondernemershuis		Q3 2020												
Fonds startende en innovatieve ond.		Q3 2020												
Verbeteren bereikbaarheid														
Onderwijs en Arbeidsmarkt														
Accountmanagement		Fio & Wel	10-09-19			Q1 2021								
Ondersteuning Groen Onderwijscentrum		Fio & Wel	10-09-19			Q1 2021								
Unmanned Valley														
Unmanned Valley		St. Unmanned Valley / Gemeente Katwijk												
Extra projecten														
Nationaal Park Hollandse Duinen														
Ruïne van Teylingen														
<table border="1" style="width:100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="background-color: #d9ead3;"></td> <td>Status project</td> </tr> <tr> <td style="background-color: #f1c40f;"></td> <td>Project wordt of is zonder middelen en/of directe betrokkenheid van EBDB uitgevoerd of project is achterhaald</td> </tr> <tr> <td style="background-color: #f1c40f;"></td> <td>Volgende stap met verwachting wanneer dat wordt bereikt</td> </tr> </table>										Status project		Project wordt of is zonder middelen en/of directe betrokkenheid van EBDB uitgevoerd of project is achterhaald		Volgende stap met verwachting wanneer dat wordt bereikt
	Status project													
	Project wordt of is zonder middelen en/of directe betrokkenheid van EBDB uitgevoerd of project is achterhaald													
	Volgende stap met verwachting wanneer dat wordt bereikt													

